

Van hier tot de mangawereld

ROTTERDAM – De komende expositie staat geheel in het teken van Japan. De mangastijl is daar razend populair. Wat manga precies inhoudt, daar kan ik nu antwoord op geven. Ik ben namelijk voor jullie afgereisd naar het Wereldmuseum te Rotterdam, waar tot 12 januari 2014 de tentoonstelling 'The World of Manga' te zien is.

Manga is een Japanse striptekeningstijl. In het moderne Japan is manga overal zichtbaar. Het wordt gebruikt voor tijdschriftcovers, series, animatiefilms (anime), videogames, tatoeages en niet te vergeten: de stripboeken.

Manga is een hedendaagse kunstvorm uit Japan, van oorsprong uit de 12^e eeuw. De rolschilderingen uit die tijd worden gezien als de voorlopers van manga. Het doel was om jongeren de leer van het boeddhisme te onderwijzen. Naast de rolschilderingen ontstonden in de 17^e eeuw zenschilderingen, waarop verhalen zichtbaar waren.

Rolschildering

In de 19^e eeuw werd er gebruik gemaakt van de drukunst waardoor geïllustreerde boeken makkelijk in grote aantallen konden worden verspreid. Rond 1900 ontstond 'het stripverhaal', dat manga werd genoemd.

Na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde de manga zich. In de jaren '60 kwamen mangaserieën op tv en verschenen animatiebioscoopfilms. In de jaren '90 verscheen manga in videogames. Niet alleen in Japan werd manga populairder, maar ook wereldwijd. De fanatieke liefhebbers gingen zich zelfs kleden als mangafiguren door middel van kostuums en accessoires.

Akatsuki Katoh

De rol- en zenschilderingen worden nauwelijks meer gemaakt, maar blijven wel een inspiratiebron voor de kunstenaars. Tijdens mijn museumbezoek vroeg ik me af waarom veel mangatekeningen zo'n postereffect geven. Een medewerkster van het Wereldmuseum vertelde me dat oorspronkelijk olieverf of aquarel werd gebruikt, maar tegenwoordig bijna alle mangatekeningen digitaal worden gemaakt.

De nieuwe generatie mangakunstenaars uit Japan, die opkwam na de Tweede Wereldoorlog, ging antioorlogsstrips tekenen. Ze ontwikkelden 'mecha-manga' (mechanische manga). De hoofdpersonen waren jongeren die gevechtsrobots bestuurden. Zij wonnen oorlogen voor een betere wereld. Niet alleen de Japanners raakten geïnspireerd, ook anderen waaronder Schinkichi Tajiri (Amerikaans). Hij was een beeldhouwer en maakte grote machines die leken op ruimteschepen, machinegeweren en robots.

Manga is een onderdeel geworden van de cultuur in Japan. Het verwijst naar het moderne dagelijkse leven, de traditionele Japanse cultuur, de geschiedenis, de mythologie en de religie.

De hoofdgenres binnen manga zijn:

- shōnen-manga (jongensmanga)
- seinen-manga (mannenmanga)
- shōjo-manga (meisjesmanga)
- josei-manga (vrouwenmanga)

Als in een anime-serie meisjes de hoofdrol spelen heet dat dus shōjo-manga. Vaak zit daar minder actie in.

De kenmerken van de ideale mangafiguur zijn: grote ogen, veel haar en een kleine mond.

De puntige stekelkapsels en gezichtsuitdrukkingen van strijders zijn geïnspireerd op boeddhistische beschermgoden uit de Japanse geschiedenis. Manga verwijst dus tevens naar het boeddhisme, zoals ook de rolschilderingen uit de 12^e eeuw daarnaar verwezen.

Op zondag 6 oktober kunnen jullie een cursus manga tekenen bijwonen in galerie Contrast. Na wat ik allemaal heb gezien in het museum

lijkt me dat zeker een aanrader. Ik ben zelf ook al bezig geweest...

Mijn mangaportret

Jullie correspondentente vanuit Rotterdam, Eva